

Sindis võitis valimised Keskerakond

Vabariigi valimiskomisjoni andmeil võitis Sindi linnas pühapäeval, 20. oktoobril, toimunud kohaliku omavalitsuse volikogu valimised Keskerakond. Volikokku pääsesid samuti ka Isamaa ja Res Publica Liidu kandidaadid.

Sindis hääletas Keskerakonna poolt 1056 inimest ehk 56,77 % valijatest. Isamaa ja Res Publica Liit (IRL) kogus Sindis 766 häält, nende poolt hääletas 41,18 % valijaist. Keskerakond sai volikogus 9 ja IRL 6 kohta. Sindi linnavolikogu 15 kohale kandideeris 70 inimest, nende hulgas ka üks Eesti Reformierakonna kandidaat, kes pälvis 38 valija toetuse (2,04% valijaist).

Suurima hääletasaagi kogus Keskerakonna esinumber, senine linnapea Marko Šorin, kokku 565 häält. Erakonna Isamaa ja Res Publica Liidu linnapeakandidaat Peeter Põhonin kogus 91 häält. Sindis osales valimistel ühtekokku 1881 inimest ehk siis 55,53 % hääleõiguslikest kodanikest, valijaid oli nimekirjades 3387 inimest.

Eelmistel valimistel oli Sindi taasiseseisvusperioodi kõige kõrgem valimisaktiivsus, kui valimas käis 56,32 % valimisõiguslikest kodanikest. Siis olid edukad valimisliidud - 2009. aasta kohalike omavalitsuste valimistel sai Sindi Linnavolikogus valimisliit Kodulinn Sindi 7, valimisliit Uuenev Sindi 5 ja Keskerakond 3 kohta.

Valimistulemused Sindis

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

PEETER PÕHONIN	91
OLEG PULST	71
GERLI METS	67
URMAS PARTS	60
JAKO JÄRVSAAR	47
TOOMAS KUUDA	39
RAIGO PAULFONOV	38
TOIVO AGAFONOV	28
IRINA GOFMAN	25
KARET AKKAJA	24
MONICA JÄRVSOO	24
AVE AASLAID	19
LAURI HABAKUK	18
ENN ANSU	18
AIN MIILBERG	17
ROLAND ARON	15
KADI KALMUS	13
ANDRE VILL	11
SULEV TÕNISSON	10
ANTS JAANSOO	10
REIDO RUUL	9
VEIKKO PARTS	9
TARMO KALBUS	9
TOOMAS HIIENURM	9
GERTRUD PALU	8

TAAVI BURKET	8
SIIM TALTS	7
KARY NEEME	7
SVEA MÄESALU	7
LIANA MOSKVIHOVA	7
MARGIT TOODU	7
MERILIN MIHKELES	6
KATARIINA VAABEL	5
KATRI RANDMAA	5
GALINA PETUŠKOVA	5
SVETLANA DIVONINA	4
VICTORIA AGAFONOV	4
KEVIN PARK	3
TOIVO PULK	1
KOKKU	765

Eesti Reformierakond

KERSTI MÄTIK	38
KOKKU	38

Eesti Keskerakond

MARKO ŠORIN	565
LIA ORAS	46
ALEKSANDER KASK	38
KARDO KASE	34

Sindi Linnavolikokku pääsesid:

Marko Šorin	Eesti Keskerakond
Lia Oras	Eesti Keskerakond
Aleksander Kask	Eesti Keskerakond
Kardo Kase	Eesti Keskerakond
Anna Rougijainen	Eesti Keskerakond
Toomas Kandima	Eesti Keskerakond
Viivi Palmisaar	Eesti Keskerakond
Mati Kuusk	Eesti Keskerakond
Kaire Kangur	Eesti Keskerakond
Peeter Põhonin	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
Oleg Pulst	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
Gerli Mets	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
Urmars Parts	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
Jako Järvsaar	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
Toomas Kuuda	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

Valimisi kommenteerivad:

Eesti Keskerakond Marko Šorin:

“Kõigepealt tänan kõiki neid sintlasi, kes valimas käisid ja oma tahet väljendasid. Siiras tänu neile, kes meie nimekirja poolt hääletasid. Meile antud mandaat on tugev ja sellega näidati selget usaldust meie kandidaatidele.

Ees ootab tõsine ja pidev töö volikogus ning linnavalitsuses kõigi sintlaste hüvanguks, et siin oleks hea elada, lapsi kasvatada ja vaba aega veeta. Volikokku valiti liikmed kahest erinevast erakonna nimekirjast, kuid enne kõike tuleb tegutseda siiski ühiselt kogu linnarahva eest. Isiklikult pooldan alati koostööd ka erinevate seisukohtade puhul, sest ikka on ühisosa, nagu näitas ka valimisprogrammide võrdlus.

Loodame, et volikogus hakkab valitsema koostöövaim ja edasiviiv energia.

Erakonna Isamaa ja Res Publica Liidu esinumber Peeter Põhonin:

„Aitäh sintlased, kes Te hääletasite Sindi IRL nimekirjas olnud inimeste poolt. 765 häält ehk 40% hääletajatest on väga suur toetus, küll vähem kui me ootasime ja lootsime, kuid ilmselgelt suur usaldus ja toetus. See annab meile jõudu

jätkata meie eesmärkide suunas töötamist parema Sindi nimel. Me lubame olla aktiivne ja konstruktiivne opositsioon, sest põhiline on Sindi linna areng - nii sisuline teenuste kvaliteedi tõus, kui ka välise linnapildi ilusamaks muutmine. Ilmselgelt on meie soov minna volikogusse ja teha tulemuslikku koostööd võimul oleva erakonnaga, kindlasti tuleb volikogus tuliseid vaidlusi ja arutelusid, kuidas, mida ja millal teha, oluline, et neil vaidlustel ja aruteludel on edasiviiv jõud. Hea meel on tõdeda, et meie valijad valisid volikogu liikmeid, kellesse nad usuvad ja kelle senist tehtud tööd volikogus nad hindavad. Selgelt näitavad valimistulemused ka seda, et üks osa sintlasi valis uut linnapead, mitte volikogu liikmeid - inimesi, kellest sõltub palju rohkem kui linnapeast. Me austame sintlaste valikuid. Volikogus on meil 6 kohta ning hoolitseme selle eest, et meie panus volikogu töös oleks igapäevaselt nähtav. Opositsioonis ei ole võimalik täita kõiki oma soovitud eesmarke, kuid kindlasti leiame Keskerakonnaga ühise keele paljudes küsimustes ning Sindist saab selline linn nagu meie valijad ja enamus sintlasi seda näha soovivad. Loodame siinkohal ka sintlaste endi aktiivsuse jätkumist, et volikogu ja linnavalitsus saaksid tegeleda sisuliste probleemidega. Kutsume Teid osalema ka volikogu istungitele, et Te ise kuuleksite, kuidas Sindi linna ja inimesi mõjutavad otsused tekivad ja kuidas põhjendatakse nende otsuste teket. Täname Teid veelkord Teie usalduse eest!“

Valimistel enim hääli saanud kandidaadid:

1. Marko Šorin Eesti Keskerakond 565 häält
2. Peeter Põhonin IRL 91 häält
3. Oleg Pulst IRL 71 häält
4. Gerli Mets IRL 67 häält
5. Urmars Parts IRL 60 häält
6. Jako Järvsaar IRL 47 häält
7. Lia Oras Eesti Keskerakond 46 häält

Eelmise koosseisu viimasel istungil otsustati

Volikogu eelmise koosseisu viimasel istungil 10. oktoobril kinnitati Sindi linna eelarvestrateegia aastateks 2014-2017.

Volikogu võttis vastu otsuse „Klassi täitumuse ülemise piinormi kehtestamine“ Sindi Gümnaasiumis“. Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus on kehtestanud klassi täitumise ülemiseks piinormiks põhikoolis 24 õpilast, kuid lubab koolipidajal, kui kooli hoolekogu on nõus, kehtestada klassi ülemiseks piinormiks kuni 26 õpilast. Piinormi tõstmise tingis asjaolu, et Sindi Gümnaasiumis on 6.a klassis hetkel 25 õpilast ning 7.a klassis 26 õpilast.

Volikogu otsustas volitada Pärnumaa Omavalitsuste Liitu korraldama riigihanget kuni 2 (kahe) aastaseks perioodiks elektrienergia ostmiseks ühishankena Pärnumaa kohalikele omavalitsustele, mis hõlmaks ka Sindi Linnavalitsuse ning Sindi linna hallatavate asutuste elektritarbijaid. Ühishankena elektri ostmise Sindi linnavalitsusele ning linna hallatavatele asutustele koostöös teiste omavalitsustega tagab eeldatavalt odavama pakutava elektri hinna.

Tunnustati Sindi pedagooge

Pärnumaa Omavalitsuste Liit ning Pärnu Maavalitsuse ühine komisjon selgitas välja Pärnumaa parimad haridustöötajad.

Ühtekokku esitati komisjonile 38 taotlust 16-st haridusasutusest seitsmele kategooriale. Teiste maakonna pedagoogide seas pälvitsid tunnustuse ka Sindi linna õpetajad.

Aastate õpetajad on Sindi Gümnaasiumi klassiõpetaja Eneli Arusaar ning Sindi muusikakooli muusikaõpetaja Helle Salumäe.

Aastate õpetaja Eneli Arusaar

Parimaid haridustöötajaid tutvustati ja autasustati Pärnu maavanema Andres Metsoja ja Pärnumaa Omavalitsuste liidu juhatuse esimehe Eeri Tammiku poolt Pärnumaa Omavalitsuste Liidu meenega 4. oktoobril Pärnumaa Keskkonnahariduskeskuses toimunud pidulikult õpetajate päeva aktusel.

Lisaks sellele tunnustati õpetajate päeva puhul veel mitmeid Sindi Gümnaasiumi töötajaid. Haridus- ja teadusministri tänukirja said gümnaasiumi vanemõpetaja Maia Agar, klassiõpetaja Siret Siitam ja Raili Reimets, kes on Sindi Gümnaasiumi logopeed ja haridusliku erivajadustega õpilaste õppe koordineerija.

Samuti tunnustas Sindi kooli töötajaid ka Sindi Linnavalitsus oma tänukirjaga. Linnavalitsuse tänukirja pälvitsid gümnaasiumi inglise ja saksa keele õpetaja Mariko Passel, muusikaõpetaja Jelena Kuvšinova ja direktori asetäitja majanduse alal Mart Nõmm.

Projekt Eesti 100 tamme

Eesti Vabariigi 100 juubeliaastal on plaanis rajada üle Eesti 100 tamme tammikut. Need on kas pargid, alleed või tammesalud, kus kasvabki sada tamme.

Projektis osalevad ka Sindi linn ja Sindi Gümnaasium.

Tamm on jõuline sümbol, mis räägib igikestvusest ja on tugevasti meie folklooriski juurdunud. Tammesid on istutatud ajaloosündmuste vääristamiseks, kuna tammel on pikk eluiga ja tammedega koos on tänagi meieni jõudnud lood ja legendid meie ajaloost. Miks mitte jätta ka endast märk oma riigi ajalukku ja istutada Eesti Vabariigi 100 juubeliks tammepuu. Tõrude kogumise ja nendest ise istikute kasvatamine loob väga isikliku sideme oma maa ja loodusega - keskkonnaga, kus me iga päev elame ja tegutseme, sageli ise selle peale eraldi mõtlemata. Osaledes sõprade, klassi või perega Eesti 100 tamme parkide rajamises saame osa millestki suurest ja igikestvast, ühise väärika eesmärgi nimel.

Esialgse plaani kohaselt istutatakse igasse maakonda vähemalt üks tammik, ja seda koolinoorte ja omavalitsuste koostöös. Selleks on andnud nõusoleku igast maakonnast vähemalt üks kool ja omavalitsus. Abilisteks on kindlasti ka metsa spetsialistid RMK-st, Eesti Erametsaliidust ja Eesti Metsaseltsist.

2013. aasta sügisel alustavad koolilapsed tammetõrude korjamisega, et neist etteantud juhendite järgi 2018. aasta kevadeks noored istikud kasvatada, mida saaks ümber istutada sajandi tammikusse. Parim aeg tammetõrude korjamiseks on peale esimesi öökülmasid. Seetõttu kutsume kõiki tõrusid korjama alates mihklipäevast, 29. septembrist.

Eesti Vabariigi 100 aasta juubeliks võiks neid tammikuid ka rohkem rajada - miks mitte kasvõi ühtekokku 100! Oleks vahva alustada ka oma suguvõsa või perekonna tammiku loomist just nüüd.

Kui soovid samuti tammikute rajamiseks osaleda, tuleks selleks saata e-kiri aadressil tammed@riigikantselei.ee. Samuti soovime tutvuda juhenditega, ning samuti siin veebis leiduva infoga.

Kui soovid täpsemalt midagi arutada, oled oodatud ka Facebooki!

Rohkem infot veebilehelt <https://www.eesti.ee/ev95/et/ev100/Eesti-100-tamme>

Linnaaednik

Sirli Pedassaar-Annast

KIK -projekti õppekäik Võrtsjärve limnoloogia keskusesse

Alustasime oma välja sõitu 17.09 teisipäeva hommikul kell 08.30 20 õpilast, õp. Salundi ja ihtioloog H. Shpilev Sindi Gümnaasiumi eest. Olime 1,5 h teel, kui järsku käis kõva pauk, aknast välja vaadates nägime musti rattakummi tükke lendamas ja tundsi bussis tugevat vibratsiooni. Bussijuht suutis bussi peatada ja teele jätta. Juhtus õnnelik õnnetus, kus keegi viga ei saanud, ainult 45 minutit kulus ratta vahetuseks aega. Õpilased ja õpetajad olid rahulikud ja rõõmsad, nautisid õues ilusat päikesepaistelist ilma.

Peagi jätkasime oma teekonda ja olimegi Võrtsjärve õppekeskuses, kus meid juba oodati.

Alustasime Kalastuse reeglite, seaduste ja kalastuspüügi vahendite loenguga, kus meile tutvustati käsiõnge, spinningut, lanti, sikutit, lendõnge, põhjaõnge jne. Märkimist väärib, et õpilastes kõige suurem teadjamees oli 7a kl. Mart Mõttus. Mart ei teadnud üksnes kalastusvahendeid vaid ka kalaliike kõige paremini.

Ihtioloog Heli Shpilev ei jõudnud ära imestada 7.kl õpilase teadmisi, sama lisa ka Võrtsjärve limnoloogia õppekeskuse juhata Anu.

Seadused ja keelud on igal elualal nii ka kalanduses, viisime ennast kurssi kalastuslubade taotlusega, trahvidega. Huvi pakkus ka, milliseid kalu võib püüda, milliseid

mitte.

Edasi jaotasime end kahte gruppi, esimene grupp läks kalu püüdma ja teine jäi keskusesse kalade töölehte tegema.

II grupp sai kandikutele 3 erinevat kala, mis olid veel elus, liigutasid ja hüplesid osaliselt kandikul.

Esimene ülesanne oli kala mõõta (standard pikkus, Smithi pikkus, täispikkus), sellega said kõik rühmad hakkama. Tüdrukud paar korda kiljusid, kui kala tahtis käest ära lipsata. Soomusevalem oli meile uus asi, kuidas soomuste lugemisel küljejoonest ülevalt, alt lugedes valemisse arvud saadakse ning info, mida see kala kohta andis. Edasi tuli raskem osa põhirühmade määraja, mille lõpuks ka edukalt sooritasime.

I grupp saabus oma kalastusretkelt

ja tõi akvaariumisse lisa, mida saime enne lõunapausi kõik määrata. Edukama kalasaagi sai jällegi meie Mart.

Peale kosutavat lõuna pausi läksime kõik parvega Võrtsjärvele sõitma. Heli Shpilev korraldas väikse viktoriini ja jutustas huvitavaid juhtumisi Pärnu jõel. Analüüsisime kahe magevee kalade erinevusi ja sarnasusi.

Parvesõidu lõppedes tegime vahetust gruppidega, kes olid enne keskuses läksid nüüd kalu püüdma. Lõpetuseks tegime veel väikse ekskursiooni Järvemuuseumis ja alustasime kodusõitu.

Õpilased ja õpetajad jäid päevaga rahule, ilmaga vedas, saime uusi teadmisi kui ka meelelahutust.

Loodusainete õpetaja

Heli Salundi

Raamatukogupäevade ajal on kohtumispaik raamatukogus

Sindi Lasteaia Pesamunade rühm ettelugemispäeval
Foto: Marie Pärkma

Oktoober on kõikides Eestimaa raamatukogudes eriline aeg, sest tähistatakse üleriigilisi raamatukogupäevi. Sindi Linnaraamatukogus on välja kujunenud traditsioonilised ettevõtmised, mis just sel ajal teoks saavad.

Üheks väga oluliseks teemaks meie raamatukogus on töö lastega. Lugemine on õpitav oskus. Algab see tavaliselt kodus, jätkub lasteaia ja koolis. Et lapsed leiaksid tee raamatu ja raamatukoguni, teeme koostööd õpetajatega. Sel aastal toimus kümme ettelugemispäeva Sindi Lasteaia ja Gümnaasiumi lastele. Teemaks oli ette antud „Loeme eesti muinasjutte“. Rita Raudsepp, kes tegeleb meie raamatukogus eelkõige lastekirjandusega, luges erinevas vanuses poistele-tüdrukutele ette vahvaid loomalogusid ning ärgitas lapsi kaasa mõtlema.

19. oktoobril korraldasime raamatulaada, kuhu kõik inimesed võisid tuua oma kodudest üleliigset kirjandust või siis tulla valima endale vajalikku teost. Laadalis oli oodatust rohkem ning see andis ka meile juurde indu võtta selline tasuta raamatu laat plaani ka järgmiseks aastaks.

Samaaegselt seltsimaja esimesel korrusel toimunud tasuta raamatu laadaga oli raamatukogu leti taga ametis humorist Raimo Aas. Tegemist oli samuti raamatukogupäevade traditsioonilise üritusega, kus kutsutakse raamatukokku tööle tuntud inimesi. Raimo Aas, kelle jaoks Sindi linn mitte võõras pole,

võttis kaasa oma karikatuurid, mõned raamatud ja vanu postkaarte ning laenutas raamatuid. Selle päeva meenutuseks kinkis ta meile raamatutega seotud karikatüüri.

Oktoobrist läks käima ka Lugemistuhina XI hooaeg. Lastel on võimalus iga kuu esimesel laupäeval kell 12.00 kohtuda raamatukogus muinasjututaat Jaaguga. Koos loetakse, jutustatakse, meisterdatakse. Järgmine kokkusaamine on 2. novembril.

Kõigest sellest, mis meie raamatukogus toimub, saate igapäevaselt lugeda Facebookist ja raamatukogu kodulehelt <http://www.raamat.sindi.ee/>.

Kohtumiseni raamatukogus!

Ene Michelis

Sindi Linnaraamatukogu direktor

Riia Buddenbrookid III (Algus juulikuu Sindi Sõnumites)

Tõlkinud: Marko Šorin

AJALOONURK

Kirils Soklakovs

Christian Heinrichi naine Varvara Pavlovna, neipõlvenimega Kuprianova, ei jäänud enam Riiga. Vaatamata sellele, et ta kuulus paljude hoolekogude komiteedesse ja oli naiste Aleksandri komitee eesistuja, otsustas ta Riist lahkuda ning asuda elama oma valdustesse Mariupoli külas Mordvas. Seal kuulus Kuprianovitele tohutu maavaldus ilusa maja, kiriku ja esivanemate matmispaigaga. Paruness Varvara von Wöhrmanni mäletatakse sealsete inimeste poolt siiani. Kohalikus ajalehes võib lugeda järgmist:

„Mariupoli küla elanike jutu järgi oli Varvara Pavlovna võimukas naine ja ei sallinud sõnakuulmatust. Varguse eest karistas ta talumehi eriti karmilt. Enne oma surma oleks ta justkui ettenäinud, et nende perekonna matmispaik satub rüüstamise ohvriks. Nii needis ta surivoodil neid, kes tungivad tema kirstu kallale. Ta suri 1889. aastal. Tema kohalikus kiriku krüptis asuvale hauale paigaldati graniidist hauaplaat. Kohalikul külaelanikul palvetasid regulaarselt kadunukese eest. Wöhrmannite maadel olid nüüd isegi valvurid, kelledele töö eest kõrgealine suguvõsa tasu maksis. Kuid siis puhkes revolutsioon. Ja need samad valvurid hakkasid parunite vara laiali tassima. Kui valdustest enam midagi järele polnud jäänud (laiali tassiti viimne kui nael), asuti kiriku ja krüpti kallale. Kõigist olid üleöö ateistid saanud.

„Ma olen ise poisikesena krüptis käinud“, räägib külaelanik Valentin Makeitšev, „kalmud olid juba lahti muugitud. Luud olid kirstudes segi paisatud ja nende keskel lebas paks kastani värvi pats. Kirstude kõrval vedesid hauaplaadid.“ Makeitševi sõnade kohaselt ei põlanud külaelanikud midagi ära. Kadunukestelt võeti ära kallid riided ja õmmeldi neist endale riideid. Hauaplaadid pandi oma aiamaade kaunistusteks ja veel hullem - pandi ka veranda ette, et nende peal oma jalgu pühkida. Parunessi hauaplaat tassiti kiriku juures asuvale künkale. Kiriku kell oli selleks ajaks maha võetud ja ära viidud, nii et alles oli jäänud ainud tila. Sellega said külaelanikud graniiti purustada. Lapsed mängimiseks, täiskasvanud klaasilõikamiseks ja tulekiviks. „Vanake Vassili Mihhailovitš pani mind mitu korda hauaplaadist tükke lõhkuma, lõi siis neid omavahel kokku ja lausus „Lenin-Stalin, andke tuld!“

Lugusid sellest, kui palju pahandusi põhjustas vandalism parunessi hauaplaadi kallal, ringleb külakeses palju. Peale seda kui inimesed hakkasid arvama, et hädade põhjuseks on kadunud parunessi kättemaks, hakati hauaplaatidest vabanema. Teistest riisutud asjadest polnud aga vaja vabanedagi. Kiriku plankudest ehitatud silla viis üleujutus minema. Kui ka teine sild ehitati kiriku rüüstamisest saadud materjalidest, siis see vajus juba vähem kui kuu aja pärast kokku. Rohkem külaelanikud silda ei ehitatud - kartsid. Ja nii nagu elati Varvara Wöhrmanni vaimu kartes, elatakse selles hirmus tänapäevalgi. Kaua aega ei julgetud tema nimegi enam nimetada. Rajooni võimud otsustasid mingil ajal ikkagi silla ehitada, otsiti raha ja materjali. Ekskavaatorid olid juba tööle asunud, kui maa seest tuli nähtavale graniidist plaat kirjaga: „Varvara Pavlovna von Wöhrmann, sündinud Kuprianova...“ Ehitus jäi otsekohe pooleli. Sillaehitajad

keeldusid hauaplaati maa seest välja võtmast, aga just see kivi segas edasist ehitust.

Nii palju kui võimud külaelanikke ka ei palunud, ajasid nemad oma joru: „Minge patust eemale, toote meile jälle Varvara needuse peale!“ Ametnikud ei teadnud mida teha. Neile tuli appi kohalik kirikuõpetaja Vladimir - ei jäta teid needus enne rahule, kui hauakivi pole oma kohale tagasi viidud. Paluge jumalat, et ta teile ja teie vanematele, kes selle ülekohtu korraldasid, andestaks. Vaimulikud lugesid palveid ja mujalt tulnud ehitajad viisid plaadi sinna, kust see oli toodud. Vanast kirikust ja krüptist polnud aga midagi enam alles jäänud. Hauaplaadid pandi vajalike talituste saatel umbes nendele kohtadele, kus need võisid enne asuda. Sild ehitati valmis. Kuid külas ei ole ikka veel rahulik. Iga üks püüab Varvara hauaplaadile viia lilli ning nimetab teda oma palvetes. Nad kardavad seni ajani tema needust.“

Riia Wöhrmannite viimased esindajad olid Christian Heinrichi ja Varvara Pavlovna lapsed. Firma ainukeseks pärijaks pidi saama nende

Wöhrmannite maja lammutus 1965. aastal

noorim poeg Ivan von Wöhrmann, kuid noormeest vanemate ärid ei huvitanud. Tema, kes oli üles kavanud isa uhketes villades, ei tahtnud tööd teha, peale selle nägi isa testament ette, et kõik „Wöhrmann & Sohn“ ettevõtted tuleb kas likvideerida või maha müüa, isegi tema ei näinud oma pojas väärilist järglast. Wöhrmannite ettevõtted sattusid enneolematutesse raskustesse: 1881. aastal põles ära firmale kuulunud aurik „Wöhrmann“, aasta pärast hävines tules nende saeveski. Sindi vabriku tulud langesid. Õnnetused langesid Wöhrmannitele kaela justkui koskest. Raha puudusel ei suutnud pere enam Torensbergi mõisa pidada. Christian Heinrichi järeltulijad müüsid selle restoranipidaja Kleinile, aga seejärel läks kinnistu üle linnale. Wöhrmannite vana maja pole säilinud, kuid nende loodud park rõõmustab meid senini. See kuulus Arkadia park asub Torniakalnsi vaksali ligidal. Firmadel läks järjest halvemini ja katastroof pidi tulema, kuid ei Varvara Pavlovna, ei Ivan ega nende kogenud väimees Alfred Armitsted, Maria von Wöhrmanni mees, ei pööranud sellele mingit tähelepanu.

Juhtus nii nagu juhtuma pidi, 1888. aastal kuulutati välja „Wöhrmann & Sohn“ pankrot ja kõik varad läksid haamri alla. Nii lõppes Riia ühe edukama ettevõtte lugu.

Kammerjunker Ivan von Wöhrmann viibis kogu selle aja välismaistel reisidel. Ta sõitis läbi Põhja-Aafrika, Lähi- ja Kesk-Aasia ning külastas Jaapanit. Kui rahad otsa said, pöördus ta tagasi Riiga ja elas vanemate majas Elisabeti (Elizabetes) ja Aleksandri (Brivibas) tänava nurgal. Peale isa äride likvideerimist proovis ta päästa malmivabrikut ja Sindi vabrikut, kuid see tal ei õnnestunud, tema palju kogenud kompanjonid olid ta ümber sõrme keeranud. Viimase Wöhrmannina suri ta ootamatult 1893. aastal, olles vaid 43 aastane. Tema lesk Sofia Pavlovna, sündinud vürstinna Urussova, andis mehe poolt Egiptusest toodud asjakased ja piltide kollektsiooni linna muuseumile. Nende hulgas ka Anna Wöhrmanni ja tema poja Johann Friedrichi portreed. Wöhrmanni lesk abiellus Eestimaa kindral-kuberner Aleksei von Bellegardega ja lahkus Riist.

Riia Wöhrmannite suguvõsa viimased esindajad olid Ivani õed Aleksandra ja Olga.

märk, mille asemele paigaldati kommunistliku tegelase Sergei Kirovi büst ning pargile anti tema nimi. Wöhrmannite hauad Suurel ja Pokrovi kalmistul jäid hoolduseta.

Kuid aeg paneb asjad ikka paika. Mõodus aeg ja Wöhrmannid tulid tagasi, oma koha sai tagasi Anna Wöhrmanni mälestusmärk, mille taastas metseen Kruminš, Kirovi pargile anti tagasi tema ajalooline nimi, siia rajati ka mälestusmärk markii Pauluccile, kelle eestvedamisel see Riia roheline nurgake rajati. Märkimisväärne on see, et ka selle mälestusmärgi rajamist toetas metseen Jevgeni Gomberg, nii et metseenlus on vaikselt naasemas. Kahjuks pole Wöhrmannite puhkepaigad Riia eri kalmistutel veel taastatud, kuid on lootust, et neid ei unustata. Sooviks ka, et nende inimeste portreed, kes on meie linnale nii palju andnud, riputataks taas ülesse linna muuseumis. Riialased peavad teadma neid nägusid, kes on teinud meie linna pisutki kaunimaks ja hubasemaks ja kes teab, võib-olla kirjutab keegi neist kunagi koguni romaani, romaani Riia patroonide elust ja surmast.

Kirils Soklakovs

Riia etnograaf, pedagoog ja publitsist. Sündis 1983. aastal Riias. Lõpetas Riia Gerderi nimelise keskkooli, mille järel õppis viis aastat Saksamaa Regensburgi ülikoolis. Hariduselt on ta germanistika ja pedagoogika magister. 2006. aastast on Gerderi nimelises koolis saksa keele õpetaja.

Juba kooli ajal käis Olga Dorofjejeva giid-õpilaste ettevalmistamise kursustel, sellest ajast hakkas huvituma Riia ja Baltikumi ajaloost. Mõned aastad on töötanud giidina nii Lätis kui Eestis.

Kirils Soklakovs on paljude interneti kui ka massimeedia etnograafiliste artiklite autor, mida on avaldatud nii Lätis kui välismaal. Koos Svetlana Belševitsiga on avaldanud materjale Kaliningradi oblasti Sovetski linnast. Koos Vlad Bogoviga töötas näituste „Mitme näoga Riia“ (2010) ja „Vene kultuuri päevad Lätis“ (2011) koostamisel.

Vlad Bogoviga koostöös on sündinud ka ajalooliste esseede kogumikud „Mitme näoga Riia“ (2010) ja „Esimest korda Riias“ (2013).

Noortekeskuse tegemised

- Tööga alustasid kõik ringid - arvutigraafika, lauamängude ring, tänavatants, kunstiring, keraamikaring, trummiring, kitarriring. Juba septembris olid alustanud iluvõimlemise ja automudelismiring.
- viktoriin Varia 1.koht - Rene Ailt, Janar Viibus; 2.koht - Meeri Meedla, Helen Roman; 3.koht - Raido Nazarov, Madis Tropp;
- 4H vabriiklikul üritusel "Kiidupäev" osalemine;
- Muusikali "Boyband" ühiskülastus;
- Noortekonverentsi "Lahe Koolipäev" osalejate valimine;
- 4H organisatsiooni ja IFYE tutvustus uutele liikmetele;
- Pühapäeval, 20.okt. - iluvõimlejad esinevad vabriiklikul Kalevi võimlemispäeval Haapsalus;
- Neljapäeval, 24.okt.kell 17.00 - koolivaheaja suur kabeturniir "Sindi sügis2013" kringlid, kommid, kinkekaardid;
- 21, 23 ja 25.okt.kell 17.00 - suur piljarditurniir "8 POOL" ja suur lauatenise turniir "Reket 2013". Autasustamine 25.oktoobril (kringlid, kommid, kinkekaardid);
- 23. okt. - filmiõhtu (vastutavad Jarmo Lehiste ja Ardo Saulep).
- 24. okt. Kell 17.00 kabeturniir Sindi Sügis 2013

Helle Vent Sindi ANK juhataja

25. Kahe Staadioni jooks ootab uuenenud rajale

27. oktoobril Pärnu Kahe Silla klubi hooaja lõppu tähistav Kahe Staadioni jooks ootab kõiki sügisesele spordipäevale. Nii nagu varasemadki kolmikürituse sarja kuulunud sündmused, pakub ka viimane etapp tegevust kogu perele - rajale on oodatud nii jooksjad, rahulikumat kulgemist eelistavad käijad-kepikõndijad ning igas vanuses lapsed.

Käesoleval aastal toimub jooks märkimisväärselt uuenenud rajal. Pärnu rannaniitused läbiv atraktiivne distants on nüüdsest 7,64 km pikk. Start jooksule ning retkele antakse kell 12.00 Raeküla staadionilt, misjärel suundutakse Raeküla tänavatele. Valdavalt on tegemist väikese liikluskoormusega asfaltteedega, millele lisandväärtust ja vaheldust annab Kalevi pst otsast Mai poole kulgev ca 1,5km pikkune pinnasetee. Ja muidugi läbitakse uhiuus Mai elamurajooni ning keskranda ühendav kergliiklustee, rahvakeeli rannapromenaadi pikendus. Finiš on Kalevi staadionil.

Kalevi staadionil leiavad aset ka lastejooksud. Kell 11.00 algavatele jooksudele on oodatud kõik 4-9. aastased poisid ja tüdrukud, kel tuleb läbida ca 300 meetrine distants. Pärast lastejooksusid on avatud laste hoiu- ning mänguala nendele, kelle vanemad jooksule või retkele lähevad. Kalevi staadionilt väljub peale lastejooksude toimumist kell 11.30 buss, mis viib osalejad stardipaika.

Starti on tuntud tegijatest tulemas Roman Fosti, Vjatšeslav Košelev, Deniss Košelev, Hasso Paap, Olga Andrejeva jt.

Võimalus kandideerida IFYE-ks - USA, Austria, Šveits, Soome!

Kes on IFYE?

IFYE on vahva noor, kes tunneb huvi ümbritseva vastu. Aktiivse noorena on ta veetnud fantastilise suve mõnes välisriigis ja saanud kogemuse elades sealsetes peredes. Järgi proovinud teises kultuuris elamise ja selles keeles suhtlemise. Tagasi koju tulles on ta kindlasti mitme kogemuse võrra rikkam ja avatum uutele võimalustele!

Kuidas saada IFYE-ks?

- 1) Sa pead olema vähemalt 18. aastane.
- 2) oskama kas inglise või saksa keelt suhtlustasandil
- 3) olema avatud uutele ja vahvatele kogemustele
- 4) kohusetundlik ja tolerantne teiste rahvuste suhtes

IFYE programm toimub ajavahemikus **juuni - september 2014**. Ameerikasse tuleks minna jaanipäeva paiku, kuid teistesse riikidesse on mineku kuupäevad paindlikumad. IFYE programmis osaleja elab programmi raames ühes peres 2-3 nädalat ning seejärel vahetab peret. Selline süsteem annab suurepärase ülevaate kohalikust elust, keelest ja kultuurist.

Millised kulutused kaasnevad IFYE programmis osalemisega:

- sõidukulud valitud riiki
- tervisekindlustus
- väike taskuraha

Elamiskulud katab pere, kus IFYE elab.

Kuhu on võimalik minna 2014. a aastal?

Riikideks on: Soome, Šveits, Austria, USA/Connecticut
Meie klubist on noored olnud IFYE-ks Austrias, Šveitsis, Luxemburgis, Saksamaal jne. Nad kõik jäid väga rahule.
Info Helle Vent m. 5206993, FB, helle46@gmail.com

Kõikide kolmiküritusest osavõtnud jooksjate ja käijate vahel loositakse välja kaks komplekti Salomoni kaubamärgi spordivarustust. Jooksusarja kuuluvad: Rannametsa Luitejooks, Jüri Jaanson Kahe Silla jooks ning Kahe Staadioni jooks.

Eelregistreerimine jooksule, käimisele-kepikõnnile ning lastejooksudele kestab kuni 25. oktoobrini Kahe Silla klubi kodulehel www.2silda.ee kuni 17.00ni ning Port Artur 2 infopunktis kl 18.00ni. Võistluspäeval toimub registreerimine kohapeal. Tutvu ka päevaprogrammiga klubi kodulehel www.2silda.ee

KUULUTUSED ja TEATED

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseada piiranguvööndis.
 Tel: 56 111 900

Palju õnne!

BRENNA KALDA	12.09.2013
ALEKSANDER VENTSEL	18.09.2013
MARTEN SAAR	06.10.2013
MATTIAS SILLAOTS	10.10.2013
SIIM AKO SOOLO	15.10.2013

Ostan vanaaegseid raamatuid, postkaarte, paberrahasid, münte, nõusid, maale, ikoone, medaleid, hõbedat, mööblit, märke, ordeneid, dokumente, kellasid jne. Tel 58299810

Sindi Avatud Noortekeskuses
 24. oktoobril kell 17.00
 kabeturniir
 Sindi Sügis 2013

Turvalisuse eesmärgil demonteeritakse Lastepargis mänguväljak

Lastepargis mänguväljaku elementide väljavahetamine oli planeeritud küll järgmise aastasse, kuid kahjuks peab tunnistama, et linna üks populaarsemaid mänguväljakuid on tugevasti amortiseerunud ja seda remontida enam ei saa. Sellel sügisel vana mänguväljak demonteeritakse, et järgmisel aastal lastele uued elemendid paigaldada.

Ehitusprojekt uue mänguväljaku ehitamiseks on olemas ja EASile projektitaotluski esitatud. Positiivse rahastusotsuse korral ehitatakse järgmisel aastal parki eraldi kiigeplats ning alad väikestele ja suurtele. Kuna laste seas on populaarne just ronimine, siis uue mänguväljaku suurematele lastele mõeldud alal on kesketeks elementideks ronilad.
 Linnaaednik Sirlu Pedassaar-Annast

Mälestame lahkunuid:

MIKHAIL KUDASHEV	16.10.2013
JÜRI JANTSON	14.10.2013
DONAT RAUDVERE	20.10.2013

Ajaleht Sindi Sõnumid
 toimetaja Viktor
 Kaarneem
 Väljaandja
 Sindi Linnavalitsus
 sonumid@sindi.ee

Sindi linnavalitsus,
 Pärnu mnt.12, Sindi
 Trükkitud Pajo
 Trükkikoda,
 tiraaž 600
 TASUTA!

FOREMAX

Soodushindadega:

- Mootoriga garaaživäravad
- 6-kambrilisest profiilist aknad ja ukсед, lengisügavus **80 mm!**

Mob 511 0228

www.foremax.ee

M Ü Ü K
PAIGALDUS
VIIMISTLUS